

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 marca 2019 roku (znak (...) - 2018) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 20 lutego 2019 r. ponownie ustalił kapitał początkowy B. R. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek z faktycznego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 18,95% i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 231,36 zł. ZUS uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 2 lata, 8 miesięcy i 13 dni tj. 32 miesiące oraz okresy nieskładkowe – okres sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi) 3 lata, 0 miesiące, 0 dni tj. 36 miesięcy.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego wyniósł 28,60 %. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 21 077, 65 zł.

Organ rentowy do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględnił okresów:

- od 15.07.1988 r. do 10.08.1988 r. od 23.12.1988 r. do 31.12.1988 r. od 30.01.1989 r. do 11.02.1989 r. od 19.07.1989 r. do 31.08.1989 r., gdyż w tych okresach wnioskodawczynie przebywała na urlopie bezpłatnym.

- od 02.08.1990 r. do 31.08.1990 r., gdyż nie został wystarczająco udowodniony

- od 19.12.1997 r. do 04.01.1998 r., gdyż w tym okresie wnioskodawczynie przebywała na urlopie bezpłatnym

- od 15.06.1998 r. do 31.12.1998 r. sprawowania opieki na dzieckiem przekraczającego długość przewidzianą art. 7 ust. 5. ustawy powołanej w cz. I decyzji.

/decyzja z dnia 22 marca 2019 roku k. 42-43 akt ZUS/

W dniu 11 kwietnia 2019 roku odwołanie od powyższej decyzji złożyła wnioskodawczynie, ponieważ była dla niej krzywdząca. Wnioskodawczynie podniosła, że ZUS nie doliczył jej trzech lat pobierania zasiłku pielęgnacyjnego, który pobierała na swojego niepełnosprawnego od urodzenia syna K. R.. Zasiłek pielęgnacyjny opłacał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w P. okres od lat 1995, 1996, 1997, 1998. Wnioskodawczynie wskazała, że wszelka dokumentacja z M.O.P.S. oraz Szpitala została zniszczona.

/odwołanie z dnia 11 kwietnia 2019 roku k. 3/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy wskazał, że nie uwzględniono okresu sprawowania opieki nad dzieckiem w okresie od 10.05.1996 do 14.11.1997 r. oraz od 15.06.1998 r. do 31.12.1998 r. bowiem, brak jest dokumentu stwierdzającego, iż na dziecko (K. R. ur. (...)), ze względu na stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługiwał zasiłek pielęgnacyjny. Ponadto podniósł, że wnioskodawczynie nie przedłożyła innych dowodów mających wpływ na podwyższenie okresów składkowych i nieskładkowych.

/odpowiedź na odwołanie z dnia 25 kwietnia 2019 roku k. 14/

Na rozprawie w dniu 24 lipca 2019 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko stron e- protokół z dnia 24 lipca 2019 r. 00:04:07 - 00:16:08 - płyta CD płyta CD k. 23/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. R. urodziła się dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 15 maja 2018 roku wnioskodawczynie złożyła wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek z 15 maja 2018 roku k. 1 - 4 akt ZUS/

Decyzją z dnia 4 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy B. R. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek z faktycznego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 20, 31 % i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł. ZUS uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 2 lata, 4 miesiące i 12 dni 28 miesięcy i okresy nieskładkowe – okresy sprawowania opieki nad dzieckiem w wymiarze 3 lat tj. 36 miesięcy. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego wyniósł 47,13%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła **20 155, 96 zł.**

Organ rentowy do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględnił okresów:

- od 15.07.1988 r. do 10.08.1988 r. od 23.12.1988 r. do 31.12.1988 r. od 30.01.1989 r. do 11.02.1989 r. od 19.07.1989 r. do 31.08.1989 r., gdyż w tych okresach wnioskodawczynie przebywała na urlopie bezpłatnym.
- od 1.04.1990 do 31.08.1990, gdyż nie został wystarczająco udowodniony (załączone świadectwo pracy zawiera niepoprawną informację o dacie zakończenia zatrudnienia)
- od 19.12.1997 r. do 04.01.1998 r., gdyż w tym okresie wnioskodawczynie przebywała na urlopie bezpłatnym
- od 15.06.1998 r. do 31.12.1998 r. sprawowania opieki na dzieckiem przekraczającego długość przewidzianą art. 7 ust. 5. ustawy powołanej w cz. I decyzji.

/decyzja z dnia 4 lipca 2018 roku k. 29-30 akt ZUS/

W dniu 20 lutego 2019 roku wnioskodawczynie złożyła wniosek o ponowne przeliczenie kapitału początkowego wnosząc o uwzględnienie do jego wyliczenia okresu pracy w zakładzie (...).

/wniosek z dnia 27 lipca 2017 roku k. 33 - 34 akt ZUS/

W dniu 11 maja 1993 r. B. R. urodziła syna K. R.

/okoliczność bezsporna/

K. R. miał stwierdzony obniżony rozwój umysłowy, znaczną nadpobudliwość psychoruchową.

/orzeczenie kwalifikacyjne nr 10 420 – 02/07 z dnia 5 czerwca 1997 r./

W dniu 30.06.1997 r. K. R. został skierowany na podstawie orzeczenia Kwalifikacyjnego nr 10/420 – 02/97 Poradni P. – Pedagogicznej w P. do kształcenia integracyjnego w Przedszkolu Miejskim nr 11 w P..

/skierowanie nr 28/S/97 z dnia 30.06.1997 r./

W dniu (...) syn wnioskodawczynie został przyjęty do Centrum (...) do Kliniki (...) w Ł. celem leczenia operacyjnego torbieli okolicy skroniowo-ciemieniowej po stronie lewej. Stan neurologiczny po zabiegu nie uległ zmianie – u K. R. zaobserwowano opóźnienie w rozwoju w stosunku do wieku.

/karta informacyjna leczenia szpitalnego k.28/

W dniu 6 listopada 1998 r. rozwój intelektualny K. R. (wiek 5 lat 5 miesięcy) oceniono na poziomie 3 lat 10 miesięcy (II – 70) na poziomie niższym niż przeciętny. U badanego stwierdzono obniżony poziom rozwoju zdolności grafomotorycznych, obniżony poziom rozwoju zdolności werbalnych, obniżoną pojemność pamięci bezpośredniej zarówno wzrokowej i słuchowej, przy braku istotnych trudności w zakresie percepcji wzrokowej.

/wynik badania psychologicznego z dnia 6.11.1998 r./

W dniu 19.04.2001 r. (...) Psychologiczna Pedagogiczna orzekła o potrzebie kształcenia specjalnego K. R.. W diagnozie stwierdzono rozwój umysłowy dziecka na poziomie dolnej normy rozwojowej, widoczne duże dysharmonie, chłopiec posiada dobry zasób wiedzy ogólnej, myślenie słowno – pojęciowe jest prawidłowe, dobra spostrzegawczość, różnicowanie, słabsza synteza, planowanie, dostrzeganie rozbieżności, posługiwanie się liczbą, widoczne problemy z rozumieniem złożonych treści werbalnych, utrzymaniem wątku wypowiedzi, werbalizację znaczenia słów, zmiany po chorobie, wolne tempo pracy, słaba koncentracja, obniżona sprawność stabilizatora wzrokowego i słuchowego.

/orzeczenie nr 4/420 – 08 i/2001 k.30/

W opinii psychologicznej z dnia 28.05.2002 r. u K. R. stwierdzono inteligencje niższą niż przeciętna (I.Q. = 73) oraz współwystępujące uszkodzenie Centralnego Układu Nerwowego.

/opinia psychologiczna k.31/

K. R. posiada status osoby niepełnosprawnej, które datuje się od urodzenia do 20.11.2004 r.

/orzeczenie o niepełnosprawności k.42/

W oparciu o dowód z opinii biegłego lekarza neurologa Sąd ustalił, że K. R. w okresie od 10 maja 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. wymagał stałej opieki i pomocy ze względu na znacznie ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji. Stwierdzane w tym okresie deficyty miały związek z uciskiem mózgu przez torbiele.

/opinia biegłej neurolog dr J. B. k. 102 – 104/

W oparciu o dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry Sąd ustalił, że stan zdrowia dziecka wnioskodawczynie uzasadniał w okresie od 10.05.1996 r. do 31.12.1998 r. przyznanie mu zasiłku pielęgnacyjnego z uwagi na stan psychofizyczny. Wynika to z faktu, że u K. R. od dzieciństwa rozpoznawano opóźniony rozwój w stosunku do wieku oraz współistniejące uszkodzenia (...). W dniu 30.11.1998 r. chłopiec był operowany z powodu torbieli okolicy skroniowo-ciemieniowej po stronie lewej. Biegła wskazała, że z akt sprawy wynika, że w dniu 15.09.2003 r. zaliczono opiniowanego do osób niepełnosprawnych przyczyna 10-N (choroby neurologiczne, w tym m.in. naczyniopochodny udar mózgu, guzy centralnego układu nerwowego, pourazowa cerebrastenia i encefalopatia, choroby rdzenia kręgowego i inne). Pierwsza informacja na temat zasiłku pielęgnacyjnego pojawia się w dokumentach dziecka dotyczy okresu 13.05.1998 r. do 12.05.1999 r. Wcześniej stan psychofizyczny syna wnioskodawczynie nie był znacząco inny. W okresie od 10.05.1996 r. do 31.12.1998 r. dziecko wymagało stałej opieki ze względu na ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji.

/opinia biegłej psychiatry dr n. med. K. K. k. 108 – 110/

K. R. posiadał legitymację potwierdzającą inwalidztwo wydaną przez ZOZ Matki i Dziecka.

/legitymacja K. R. k.137/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych dokumentów w aktach sprawy, aktach rentowych oraz opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu: psychiatrii i neurologii. Opinie te są wiarygodne i zostały sporządzone przez biegłych o specjalnościach właściwych z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi syn wnioskodawczyni, w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i opinii psychologicznych. Biegli określili schorzenia występujące u syna wnioskodawczyni i ocenili ich znaczenie dla otrzymywania przez wnioskodawczynię B. R. 10.05.1996 r. – 31.12.1998 r. zasiłku pielęgnacyjnego z uwagi na stan psychofizyczny. Opinie biegłych zostały wyczerpująco uzasadnione, a końcowe wnioski orzecznicze wynikają w sposób logiczny z treści opinii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 173 ust 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) precyzuje, że wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. czyli w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 cytowanej Ustawy, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r. (art. 174 ust. 7). Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Współczynnik ten oblicza się według ustalonego w ustawie wzoru (art. 174 ust. 8). Wzór ten przewiduje uwzględnienie m.in. wieku ubezpieczonego oraz osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. stażu ubezpieczeniowego, który oznacza udowodniony okres składkowy i nieskładkowy. Zgodnie z art. 174 ust. 9a ustawy emerytalno-rentowej, staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

W myśl Art. 7 ust. 5) przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem:

- a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat,

b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko;

W myśl Art. 16. z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych 1. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby **w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.**

2. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: **1) niepełnosprawnemu dziecku;** 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia pobierania przez wnioskodawczynię zasiłku pielęgnacyjnego za okresy od 10 maja 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. Wnioskodawczyni podniosła, że pobierała zasiłek pielęgnacyjny na syna K. R. z MOPS-u, natomiast dokumentacja z tamtego okresu została zniszczona. Organ rentowy z kolei stał na stanowisku, że zaliczony 3-letni okres sprawowania opieki nad synem B. R. jest maksymalnym możliwym do zaliczenia okresem, ponieważ wnioskodawczyni nie złożyła dokumentów potwierdzających otrzymanie w/w zasiłku.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji lekarskiej syna wnioskodawczyni oraz w oparciu o opinie biegłych neurolog i psychiatry, co dało Sądowi podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że syn wnioskodawczyni cierpi na opóźnienie w rozwoju. W wyniku opóźnionego rozwoju psychofizycznego oraz głównie obniżenia rozwoju umysłowego, schorzeń tj. stwierdzonej w okolicy czołowo-skroniowo-ciemieniowej lewej torbiel pajęczynówki oraz drugiej torbieli u podstawy lewego płata skroniowego oraz następnie przebytej z w/w schorzeń operacji mózgu w dniu 25 października 1998 r. K. R. w spornym okresie nie był zdolny do samodzielnej egzystencji tj. spełniał przesłanki do otrzymania zasiłku pielęgnacyjnego wymienionych w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Ponadto po operacji mózgu w badaniu kontrolnym nie stwierdzono już cech ucisku torbieli na mózg, natomiast po zabiegu nie zaobserwowano u dziecka poprawy stanu neurologicznego.

Zarówno biegła neurolog i biegła psychiatra stwierdziły, że K. R. powodów nie miał możliwości prowadzenia samodzielnej egzystencji i wymagał stałej opieki w okresie od 10.05.1993 r. do 31.12.1998 r.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż syn wnioskodawczyni K. R. w okresie od 10 maja 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. spełniał przesłanki do przyznania mu prawa do zasiłku pielęgnacyjnego ze względu na stan fizyczny, psychiczny i psychofizyczny, w związku z czym przysługuje B. R. prawo do dodatkowego okresu nieskładkowego z tytułu opieki nad chorym dzieckiem w wysokości kapitału początkowego. Nie oznacza to, że cały ten okres stanowi dodatkowy okres podlegający zaliczeniu do wysokości kapitału początkowego, gdyż należy go zaliczyć jedynie w przerwach w ubezpieczeniu wnioskodawczyni. Nową decyzję w tym przedmiocie wyda organ rentowy uwzględniając treść wyroku Sądu, iż we wskazanym okresie K. R. spełniał przesłanki do przyznania mu prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wypożyczając akta rentowe.

J.K.